

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Харків – 2023

УДК 614.8

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Харків: НУЦЗУ, 2023. 526 с. Українською та англійською.

Включено матеріали, які доповідались на міжнародній науково-практичній конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України.

Розглядаються аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

Матеріали розраховані на інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічний склад, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

САДКОВИЙ
Володимир

ректор Національного університету цивільного захисту України,
доктор наук з державного управління, професор

Заступники голови:

АНДРОНОВ
Володимир

проректор з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, Заслужений діяч науки та техніки України, доктор технічних наук, професор

Члени оргкомітету:

КРОНІН
Майкл

професор Департаменту соціальної роботи університету Монмута, міжнародний інструктор з надання психологічної допомоги у надзвичайних ситуаціях Американського Червоного Хреста, Нью Йорк, США

МАНДИЧ
Олександра

голова Ради молодих вчених при Харківській обласній державній адміністрації, доктор економічних наук, професор

МАХАСЬ
Наталія

науковий співробітник кафедри будівництва будівель інженерно-будівельного факультету Словацького технологічного університету, Братислава, кандидат технічних наук, доцент, Словаччина

МУГАВЕРО
Роберто

керівник наукового напрямку «Безпека» на кафедрі електронної техніки Римського університету «Тор Vergata», директор і професор «Центру досліджень безпеки» – CUFS, Президент Італійської національної асоціації волонтерів-пожежників, PhD, професор, Італія

РАИМБЕКОВ
Кендебай
Жанабильович

заступник начальника з наукової роботи Кокшетауського технічного інституту Комітету з надзвичайних ситуацій Міністерства внутрішніх справ Республіки Казахстан, кандидат фізико-математичних наук, Республіка Казахстан

СЕМКО
Володимир

ад'юнкт Познанського технологічного університету, Познань, доктор технічних наук, професор, Республіка Польща

СИЛОВС
Марек Гунарович

заступник директора Коледжу пожежної безпеки та цивільного захисту Латвії, Республіка Латвія

СОФІЄВА
Ханим Раміз кизи

начальник відділу організації медичної і психологічної допомоги Головного управління організації з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій МНС Республіки Азербайджан, PhD, Республіка Азербайджан

Шановні колеги!

Від імені наукових та науково-педагогічних працівників Національного університету цивільного захисту України щиро вітаю всіх учасників наукового форуму, який традиційно проводиться в стінах нашого закладу вищої освіти, з відкриттям міжнародної науково-практичної конференції молодих учених «Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту».

Наш захід безсумнівно відповідає викликам часу. Аспекти, які пропонуються до обговорення в ході роботи конференції, є актуальними, пріоритетними, значущими і традиційно розглядаються під девізом «Запобігти. Врятувати. Допомогти».

Багато загроз і катастроф мають глобальний характер і є небезпечними для всього людства, особливо в умовах воєнного часу. Ці нові загрози настільки збільшили ризик виникнення надзвичайних ситуацій, що проблема безпеки стає все більш пріоритетною. Людству, щоб вижити, необхідно здійснити й пережити важливий крок у своїй історії – складовою цього кроку є ефективна протидія загрозам.

Приємно відзначити участь у конференції наших колег – молодих науковців Республік Словаччина, Польща, Нігерія, а також Ізраїлю, Азербайджану та Швейцарії. Їх інтерес до проблем цивільного захисту свідчить про важливість і актуальність питань, які обговорюються та вирішуються на цій платформі.

Висловлюю щирю вдячність за те, що ви знайшли можливість взяти участь у науковій дискусії. Впевнений, що конференція дасть можливість проявити себе як тим, хто зараз тільки робить перші кроки у науці, так і вже досвідченим науковцям. Цей форум повинен стати вагомим внеском у поєднання наукової та практичної складових, створити умови для представлення інноваційних методів запобігання та реагування на надзвичайні ситуації, спонукаючи до їх розвитку та вдосконалення, стимулювати обмін досвідом для застосування кращих практик у своїй діяльності.

Вважаю, що саме плідна співпраця молодих науковців дозволить забезпечити високу ефективність роботи Єдиної державної системи цивільного захисту нашої країни у відповідності з викликами часу.

Бажаю всім учасникам міжнародної науково-практичної конференції молодих учених «Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту» міцного здоров'я, родинного затишку, творчої наснаги та непересічних успіхів у професійній діяльності. Нових Вам відкриттів, неперевершених звершень в ім'я процвітання України.

Ректор Національного університету
цивільного захисту України

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Володимир Садковий'.

Володимир САДКОВИЙ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВІДБОРУ ФАХІВЦІВ ПІРОТЕХНІКІВ ДСНС УКРАЇНИ

Платонов В.М., НУЦЗУ
НК – Оніщенко Н.В., д.психол.н., проф., НУЦЗУ

Діяльність піротехніків ДСНС України має напружений характер, який вимагає від фахівця при виконанні службових обов'язків концентрації уваги, просторового мислення, стресостійкості. Основним змістом діяльності піротехніка є пошук, вилучення, транспортування та знешкодження вибухонебезпечного предмета, а також безпосередній близький контакт з ним. Така діяльність принципово відрізняється від діяльності інших фахівців рятувальників, які входять до складу ДСНС України.

Аналізуючи інструкції, за якими працюють піротехніки ДСНС України, ми можемо визначити, що важливими є дотримання правил безпеки при виконанні їх основної діяльності [1, 2]. Дотримання цих правил є необхідним в аспекті значної особистісної відповідальності фахівця не лише за своє життя, а і за життя колег та інших людей, які знаходяться поряд. Надмірна обережність та постійна концентрація уваги в діяльності піротехніка ведуть до високого рівня особистісної тривоги та стресу. Враховуючи ці особливості, ми можемо зазначити, що при проведенні професійного відбору фахівця-піротехніка логічним буде приділити більше уваги таким психологічним сферам особистості, як емоційно-вольова сфера та когнітивна сфера особистості у яких слід виділяти стресостійкість, схильність до ризику, особистісну тривожність, просторове мислення, концентрацію та розподіл уваги. Оптимальний рівень вираженості якостей емоційно-вольової сфери дає можливість легше пережити стресовий стан який виникає при тривалому контакті з вибухонебезпечними предметами, а добре розвинуті якості когнітивної сфери та добре розвинута увага, дають можливість ефективно виконувати завдання за призначенням. На нашу думку, важливо враховувати ці особистісні особливості при проведенні професійно-психологічного відбору кандидатів на службу фахівців-піротехніків.

Таким чином, при професійно-психологічному відборі піротехніків слід застосувати додаткові психодіагностичні методики: «Окомірний тест», методика просторового мислення «Куби», тест «Інтелектуальна гнучкість мислення» А.С. Лачінса, оцінка рівня ситуативної тривожності Ч.Д. Спілбергера в адаптації Ю.Л. Ханіна, тест саморегуляції В.І. Моросанової, тест готовності до ризику А.М. Шуберта.

ЛІТЕРАТУРА

1. Основи організації піротехнічних робіт: Навчальний посібник. Барабаши В.В., Назаров О.О., Рютін В.В., Толкунов І.О. за ред. В.П. Садкового. Х: НУЦЗУ. 2011. 333 с.
2. СОП-09.10/ДСНС. «Порядок проведення органами та підрозділами цивільного захисту очищення (розмінування) територій, забруднених вибухонебезпечними предметами, ручним способом». Київ: 2019. (Державна служба України з надзвичайних ситуацій) URL: https://www.dsns.gov.ua/files/evgen/normativna_baza/%D0%A1%D0%9E%D0%9F_09_10_%D0%9D%D0%BE%D0%B2.pdf

Леонідова У.А., ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ Профілактика синдрому хронічної втоми у фахівців служби цивільного захисту.....	293
Ліній М.С., Войтенко Д.І., НУЦЗУ Війна як загроза для навколишнього середовища.....	294
Літвиненко Є.А., НУЦЗУ Цивільна безпека об'єктів енергетичної сфери в умовах воєнного стану.....	296
Мазепіна Ю.О., НУЦЗУ Аналіз проблеми щодо проявів агресивної поведінки в період вікової кризи.....	297
Манжелей А.О., НУЦЗУ Стрес на робочому місці – індикатор сталості психосоціальних ризиків.....	298
Мацкова О.Д., НУЦЗУ Теоретичний аналіз проблеми емоційного інтелекту та формування навичок асертивної поведінки в юнацькому віці.....	299
Мерлай М.А., НУЦЗУ Водень – паливо майбутнього.....	300
Михайлова А.О., НУЦЗУ Психічне здоров'я – основа щасливого життя людини.....	301
Шаповалова А.А., НУЦЗУ Базові правила щодо волонтерської діяльності.....	302
Мірошніченко А.В., НУЦЗУ Робота ДСНС Харківщини по ліквідації наслідків російської агресії протягом першого етапу вторгнення рф (02.2022 – 06.2022).....	303
Мощенко І.О., НУЦЗУ Особливості емоційного вигорання офісних співробітників та фрілансерів.....	304
Мурований Б.С., ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ Аналіз сучасного стану прискорення обчислень у системах розподіленої обробки інформації.....	305
Назарюк В.М., Набоков К.А., НУЦЗУ Ефективність комп'ютерного моделювання руху потоків людей при евакуації.....	306
Найпак К.І., НУЦЗУ Психологічний аналіз професійної діяльності.....	307
Осман Е.Я., НУЦЗУ Методика розвитку загальної витривалості.....	308
Остапенко А.О., НУЦЗУ Застосування математичного апарату для аналізу ризиків.....	309
Панченко Д.М., НУЦЗУ Структурні компоненти моделі психологічної безпеки особистості.....	310
Пащенко К.Є., НУЦЗУ До питання особливості задоволеності життям у осіб з різним типом долаючої поведінки.....	311
Підкопай О.Ю., НУЦЗУ Становлення української наукової термінології.....	313
Платонов В.М., НУЦЗУ Особливості професійно-психологічного відбору фахівців піротехніків ДСНС України.....	314
Полов'ян А.В., НУЦЗУ Цивільна безпека населення в умовах воєнного стану.....	315
Половенко Д.В., НУЦЗУ Особливості феномену афіліації у курсантів та студентів НУЦЗУ з різним рівнем інтернет-залежності.....	316
Пономаренко І.В., НУЦЗУ Професійне благополуччя як фактор успішності рятувальника.....	317
Россу А.С., НУЦЗУ Причини виникнення трудових спорів.....	318
Рубан А.А., НУЦЗУ Легка атлетика як науково-методична дисципліна, її місце у фізичному вихованні.....	319
Руденко Ю.В., НУЦЗУ Психосоціальні фактори ризику: проблема працівників і роботодавців.....	320
Русаков В.В., НУЦЗУ Явище суржиків у розмовному стилі сучасної української мови.....	321
Сальнікова Т.В., НУЦЗУ Посттравматичні стресові розлади у працівників державної служби України з надзвичайних ситуацій.....	322
Самборська А.В., НУЦЗУ Розвиток витривалості на заняттях з загальної фізичної підготовки у студентів НУЦЗУ.....	323
Самборська В.І., НУЦЗУ Соціально-психологічні аспекти роботи з персоналом.....	324
Сергієнко О.К., НУЦЗУ Методика розвитку силової витривалості.....	325